

DECIZIE

08 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecători

Iuliana Oprea
Ion Druță, Galina Stratulat,
Dumitru Mardari, Nicolae Craiu

judecând recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Centru, în pricina civilă privind încetarea procedurii falimentului față de Societatea cu Răspundere Limitată „Idal Congrup”,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, prin care a fost aprobat bilanțul de lichidare, încetată procedura falimentului, lichidată întreprinderea, considerate ca stinse creanțele debitorilor și dispusă radierea,

CONSTATĂ:

Prin hotărârea Curții de Apel Economice din 25 ianuarie 2010, a fost intentat procesul de insolvență față de SRL „Idal Congrup”, mun. Chișinău, str. Mihai Eminescu, 48/2, c/f 1007600009410.

Prin hotărârea Curții de Apel Economice din 24 ianuarie 2011, a fost confirmat planul de redresare a solvabilității SRL „Idal Congrup”, prin care s-a menținut realizarea planului de către instanța de judecată, membrii comitetului creditorilor, administratorul insolvenței.

Prin hotărârea Curții de Apel Economice din 11 martie 2011, a fost încetat procesul de insolvență a SRL „Idal Congrup”, cu continuarea procedurii planului, prin care debitorul a reintrat în dreptul de administrare a masei debitoare.

La 05 septembrie 2016, lichidatorul SRL „Idal Congrup”, Popa Valeriu, a depus raportul final și a solicitat încetarea procesului de insolvență ca urmare a distribuirii finale a masei debitoare, cu pronunțarea hotărârii de încetare a procesului de insolvență și de radiere a debitorului din Registrul de Stat a persoanelor juridice.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, a fost aprobat raportul final și bilanțul de lichidare, fiind dispusă încetarea procedurii falimentului intentat față de SRL „Idal Congrup”, IDNO 1007600009410, adresa juridică mun. Chișinău, str. Eminescu, 48/2; lichidarea SRL „Idal Congrup”, IDNO 1007600009410, adresa juridică mun. Chișinău, str. Eminescu, 48/2; radierea din Registrul de stat al persoanelor juridice; considerarea ca stinse creanțele creditorilor, cu excepția creanței neachitate față de creditorul garantat BC „Moldova Agroindbank” SA; respingerea cererii Inspectoratului Fiscal de Stat privind emiterea încheierii, în temeiul art. 159 alin. (4) din Legea insolvenței, de încasare a creanțelor neachitate față de bugetul public din contul persoanei culpabile.

În motivarea hotărârii, instanța a invocat prevederile art. 135 alin. (5), 137 alin. (5), 159 alin. (4), 161 alin. (1) și (2) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, , menționând că potrivit procesului-verbal nr. 8 al adunării creditorilor SRL „Idal Congrup” din 29.03.2016, s-a hotărât confirmarea raportului lichidatorului cu privire la valorificarea și lichidarea masei debitoare, întocmirea bilanțului de lichidare și aprobarea raportului final și bilanțului de lichidare. Referitor la cerința organului fiscal, instanța de fond a statuat că cererea privind atragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere a debitorului are loc în proces separat, or, organul fiscal nu s-a adresat cu o asemenea cerere, iar în cadrul Adunării creditorilor din 29.03.2016, s-a stabilit că lipsesc temeiuri de atragere la răspundere subsidiară a organelor de conducere.

Considerând ilegală hotărârea instanței de fond, la 24.11.2016, Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Centru a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016 și remiterea dosarului în instanța de fond pentru rejudecare.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat ilegalitatea hotărârii contestate, menționând că lichidatorul nu și-a îndeplinit atribuțiile principale, deoarece nu a întreprins toate acțiunile posibile în vederea stingerii creanțelor debitorului.

Susține că a solicitat expres lichidatorului înaintarea cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, însă acesta și nici instanța de insolvență nu a pus pe ordinea de zi examinarea acestui demers.

Potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat împotriva hotărârii date în instanța de fond și verificând, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate, Colegiul conchide că recursul este pasibil respingerii, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC al RM instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 8 al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

După cu rezultă din materialele cauzei, recurentul își exprimă dezacordul cu soluția instanței de insolvență, prin care a fost aprobat raportul final și bilanțul de lichidare, fiind dispusă încetarea procedurii falimentului intentat față de SRL „Idal Congrup”, IDNO 1007600009410, adresa juridică mun. Chișinău, str. Eminescu, 48/2; lichidarea SRL „Idal Congrup”, IDNO 1007600009410, adresa juridică mun. Chișinău, str. Eminescu, 48/2; radierea din Registrul de stat al persoanelor juridice;

considerarea ca stinse creanțele creditorilor, cu excepția creanței neachitate față de creditorul garantat BC „Moldova Agroindbank” SA; respingerea cererii Inspectoratului Fiscal de Stat privind emiterea încheierii, în temeiul art. 159 alin. (4) din Legea insolvenței, de încasare a creanțelor neachitate față de bugetul public din contul persoanei culpabile.

Analizând materialele cauzei în raport cu criticile formulate în recurs, Colegiul conchide că, hotărârea recurată a fost adoptată în conformitate cu normele de drept material și procedural și este bazată pe aprecierea corectă și completă a tuturor probelor și circumstanțelor cauzei, motiv pentru care este considerată legală și întemeiată.

Conform art. 135 alin. (5) al Legii insolvenței, în cazul lipsei masei debitoare, instanța de insolvență, odată cu aprobarea bilanțului de lichidare, adoptă o hotărâre de încetare a procesului, prin care dispune și radierea debitorului din Registrul de Stat al Persoanelor Juridice în care este înscris.

Potrivit prevederilor art. 36 al Legii cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, în cazul lichidării întreprinderii, creanțele neexecutate din cauza insuficienței de bunuri ale întreprinderii față de creditori se consideră stinse.

Pornind de la prevederile legale menționate, instanța de recurs reține că aprobarea bilanțului de lichidare și adoptarea unei hotărâri de încetare a procesului, prin care dispune și radierea debitorului din Registrul de Stat al Persoanelor Juridice în care este înscris, este condiționată de lipsa masei debitoare.

În acest sens, lichidatorul prioritar trebuie să întreprindă toate măsurile pentru depistarea masei debitoare.

Astfel, Colegiul constată că instanța de fond corect a concluzionat despre lipsa masei debitoare la momentul adoptării hotărârii contestate. Or, din rapoartele prezentate de lichidatorul Popa Valeriu, rezultă cert că starea de fapt a situației SRL „Idal Congrup” nu permite continuarea procesului, iar masa debitoare care a fost depistată a fost valorificată.

În același timp, din analiza recursului declarat de organul fiscal, instanța de recurs evidențiază faptul că recurenta insistă prioritar pe argumentul nereacționării lichidatorului și a instanței de insolvență în vederea atragerii la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului.

În acest sens, Colegiul apreciază critic afirmația IFS mun. Chișinău, DAF Centru cum că a solicitat expres lichidatorului înaintarea cererii privind atragerii la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, însă acesta și nici instanța de insolvență nu a pus pe ordinea de zi examinarea acestui demers.

Potrivit prevederilor art. 248 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului instanța de insolvență poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvent să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvența prin una dintre următoarele acțiuni:

- a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;
- b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;

- c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului;
- d) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate;
- e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire;
- f) dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;
- g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăților, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori;
- h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvență conform prevederilor art.14;
- i) comiterea altor acțiuni care au adus daune proprietății debitorului.

(3) Comitetul creditorilor poate cere instanței de insolvență să fie autorizat a introduce acțiunea prevăzută la alin.(1) dacă administratorul insolvenței/lichidatorul a omis să formuleze acțiunea în cauză, iar răspunderea consemnată la alin.(1) amenință să se prescrie.

Prin urmare, norma legală prescrie expres subiectul de drept împuternicit să sesizeze instanța de insolvență cu cerere de tragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, în speță - administratorului insolvenței/lichidatorul.

La caz, instanței de insolvență nu i-a fost înaintată o asemenea cerere, prin urmare nici nu-i poate fi imputată nereacționarea ei în acest sens.

În ceea ce ține de inactivitatea lichidatorului vis-a-vis de această cerință, Colegiul menționează că în cazul omiterii de către acesta să formuleze o atare cerere, comitetul creditorilor poate cere instanței de insolvență să fie autorizat a introduce acțiunea dată, ceea ce la caz de asemenea lipsește.

În același timp, la ședința adunării creditorilor din 29.03.2016, s-a discutat această chestiune, care nu a fost susținută de membrii comitetului creditorilor, precum și de ceilalți creditori chestionați pe marginea acestei probleme (f.d. 105-106, vol. IV).

Nu poate fi reținută ca atare nici afirmația recurentului cum că lichidatorul nu și-a îndeplinit atribuțiile principale, deoarece nu a întreprins toate acțiunile posibile în vederea stingerii creanțelor debitorului.

Mai mult ca atât, organul fiscal, deținând funcții de control al activității agenților economici, era în posibilitatea de a verifica singur circumstanțele invocate.

Urmare a celor indicate, Colegiul concluzionează că instanța de fond a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond și corect a aplicat cadru legal.

În această ordine de idei și, având în vedere că hotărârea Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016 este legală și întemeiată, iar recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de mun. Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Centru este nefondat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l respinge, cu menținerea hotărârii contestate.

Ținând cont de cele expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Centru.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, în pricina civilă privind încetarea procedurii falimentului față de Societatea cu Răspundere Limitată „Idal Congrup”.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Iuliana Oprea

Judecători

Ion Druță

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu